

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

13 март 1984 година*

По дело 16-83

с предмет иск, отправен до Съда съгласно член 177 от Договора за ЕИО от Десето наказателно отделение на Landgericht München II (Германия) за преюдициално запитване по тълкуването на членове 30 и 36 от Договора за ЕИО в производството, висящо пред този съд срещу

Karl Prantl

относно нарушение на „Weingesetz“ (Закон за виното),

СЪДЪТ,

в състав: г-н J. Mertens de Wilmars, председател, г-н Т. Koopmans и г-н Y. Galmot, председатели на състав, г-н P. Pescatore, г-н Mackenzie Stuart, г-н А. O'Keefe, г-н G. Bosco, г-н O. Due и г-н U. Everling, съдии,

генерален адвокат: Sir Gordon Slynn,

секретар: г-н P. Heim,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 12 януари 1983 г., постъпило в Съда на 28 януари 1983 г., Langericht München II (Окръжен съд - Мюнхен) е поставил съгласно член 177 от Договора два преюдициални въпроса относно тълкуването на членове 30 и 36 от Договора с цел да може да реши дали е съвместим с правото на Общността параграф 17 от Verordnung über Wein, Likörwein und Weinhaltige Getränke (наредба за виното, ликьорното вино и напитките на основата на вино) от 15 юли 1971 г. (Bundesgesetzblatt 1971 г., част първа, стр. 926), наричан по-нататък „the Wein-Verordnung“.

2. Настоящите въпроси са повдигнати в рамките на наказателно производство, заведено срещу италиански гражданин, г-н Prantl, търговец на напитки, обвинен, че е използвал неправомерно бутилки „Bocksbeutel“ като постоянно е внасял във Федерална република Германия и е продавал и съхранявал за продажба между 3 декември 1980 г. и 10 септември 1981 г. червено италианско вино, с произход от избите Martini в Giran (Провинция Bolzano - Trentino Alto Adige).

3. Бутилката Bocksbeutel е с характерна тумбеста форма и качествените вина (vqprd) произведени във Franken, Badischen Frankenland, и в четири общини, разположени в централната част на Badischen, се продават в бутилка bocksbeutel. във Franken бутилки Bocksbeutel се използват от няколко века.

4. В Италия, в провинция Bolzano, в използването на бутилка Bocksbeutel съществува традиция повече от век. Традиционната италианска бутилка Bocksbeutel е малко по-

* Език на производството: немски.

закръглена в сравнение с бутилката Bocksbeutel от Franken и е с малко по-къса шийка от нея.

5. Във варианта, който се прилага към фактите, които са предмет на главното производство, член 17 от Wein-Verordnung предвижда, че:

„Само качествено вино от определен район във Franken, Taubertal в Badischen, Schüpfergrund и от общините Neuweier, Steinbach, Umweg и Varnhalt могат да бъдат продавани в бутилки Bocksbeutel от традиционния вид.”

Параграф 23, алинея 2 предвижда, че:

„Съгласно параграф 67, алинея 5, точка 2 от Weingesetz (Закон за виното) всяко лице, което в нарушение на параграф 17 от него, продава в бутилки Bocksbeutel продукти, различни от изброените в тази разпоредба, е виновно по нарушение.”

6. Ответникът по главното дело е бил оправдан на 6 юли 1982 г. от Amtsgericht в Miesbach, след като този съд е преценил, че ако използваните бутилки от г-н Prantl наистина са бутилки Bocksbeutel от традиционния тип по смисъла на параграф 17 от Wein-Verordnung, то тази разпоредба не се прилага по силата на членове 30 и 36 от Договора.

7. Прокуратурата обжалва това решение пред Landgericht Munchen II, като поддържа от една страна, че параграф 17 от Wein-Verordnung не представлява количествено ограничение при внос, което противоречи на член 30 от Договора и от друга страна, че разпоредбата е оправдана в интереса на защитата на потребителя и на лоялната търговия.

8. Landgericht смята, че използваните бутилки от предприятието на г-н Prantl „приличат много по неговата форма на бутилките Bocksbeutel от Franken” и това навежда на мисълта, че тези бутилки са бутилки Bocksbeutel от традиционния тип по смисъла на параграф 17 от Wein-Verordnung. Въпреки това той пита дали тази разпоредба, в случай на внос на вино от друга държава-членка, е съвместима с членове 30 и 36 от Договора.

9. Преди да постанови решението си по наказателното производство, Landgericht Munchen II също така счита, че е необходимо Съдът да се произнесе по следните преюдициални въпроси:

„1. Параграф 17 от Wein-Verordnung от 15 юли 1971 г. има ли равностоен ефект на количествено ограничение върху вноса, което е забранено от член 30 от Договора за ЕИО?

2. При особените обстоятелства по настоящото дело, параграф 17 от Wein-Verordnung може ли да се прилага за защита на интересите, упоменати в член 36 от Договора за ЕИО?„

10. Както правилно изтъква правителството на Федерална република Германия, Съдът, в рамките на член 177 от Договора, не може да издава постановление по тълкуването и валидността на законовите или подзаконовите национални разпоредби. Въпреки това, както много пъти е твърдял, Съдът може да предостави на националния съд критерии за тълкуването на правото на Общността, които ще му позволят да реши проблема, по който е сезиран.

11. Разбирани по този начин, с поставените въпроси се пита в действителност дали членове 30 и 36 от Договора трябва да бъдат тълкувани като забраняващи разпоредби от типа на постановените във въпросната национална разпоредба.

Относно прилагането на разпоредбата на Общността за общата организация на пазара на вино

12. Първо необходимо е да се разгледа основното становище на Комисията, което изтъква, че по отношение на общата организация на пазара на вино съществува изчерпателна разпоредба на Общността, която съдържа всички необходими разпоредби относно представянето на вината и използването на някои видове съдове, с цел да се различава качеството и произхода на вината. Комисията прави заключение, че съществуват разпоредби, които дават предимство на правото на Общността и от влизането в сила на упоменатата по-горе разпоредба държавите-членки вече нямат правомощия да поддържат в сила или да постановяват мерки в националното право в настоящата област.

13. Наистина е, че щом разпоредба относно общата организация на пазара може да бъде считана за представляваща напълно завършена система, държавите-членки нямат вече правомощия в тази област, освен ако в специални разпоредби не е посочено друго.

14. Истина е също така, че по времето на събитията, които националният съд трябва да разгледа, разпоредбите на законодателството на Общността относно общата организация на пазара на вино (по-специално, Регламент № 337/79 на Съвета от 5 февруари 1979 г. относно общата организация на пазара на вино, ОВ L 54, стр. 1; Регламент № 355/79 на Съвета от 5 февруари 1979 г. относно установяване на общи правила за описанието и представяне на вина и гроздова мъст, ОВ L 54, стр. 99; Регламент № 2164/80 на Комисията от 8 август 1980 г. относно изменение за седми път на Регламент № 1608/76 относно установяване на подробни правила за описанието на вина и гроздова мъст, ОВ L 214, стр. 1 и Регламент № 997/81 на Комисията от 26 март 1981 г. относно установяване на подробни правила за описанието и представянето на вина и гроздова мъст, ОВ L 106, стр. 1) може да се приеме, че образуват завършена система, особено по отношение на цените и интервенцията, търговията с трети страни, правилата за производство и някои енологични практики, както и по отношение на изискванията за определяне на вината и етикетирането.

15. Въпреки това трябва да се отбележи, че член 54, параграф 1 от Регламент № 337/79 изрично предвижда, че „Съветът, като се произнася по предложение на Комисията с квалифицирано мнозинство, приема, ако при необходимост, правилата относно определянето и представянето на продуктите, изброени в член 1. До влизането в сила на правилата, посочени в първа алинея, в тази област се прилагат правилата, които са приети от държавите-членки. Регламент № 355/79 само предвижда, че използването на съдове може да бъде предмет на определени условия, които трябва да бъдат установени, за да се гарантира, по-специално, че качеството и произхода на продуктите може да се разграничи (член 40) и описанието и представянето на вината не трябва да създават объркване относно характера, произхода и състава на продукта (член 43). По въпроса за защитата, която трябва да се даде на някои форми на бутилките, член 18 от Регламент № 997/81 само защитава употребата на бутилката, позната като „flûte d'Alsace”.

16. Относно въпроса за формите на бутилката и защитата, която те могат да ползват, които са от второстепенно значение по отношение на основните принципи на общата организация на пазара, не може да са направени заключения от разпоредбите относно защитата на „flûte d’Alsace”, че законодателството на Общността е изчерпало своите правомощия, съгласно член 54, упоменат по-горе. В тази връзка може също да се отбележи, че от няколко години на ниво Общност се водят преговори с цел да се въведат правила за защита на бутилките Bocksbeutel, като няколко проекта за регламенти са изготвени, но безуспешно. Така става ясно, че законодателството на Общността не осигурява изключителна защита на бутилката „Flûte d’Alsace”. Следователно член 54, параграф 1 от Регламент № 337/79 позволява правилата, приети от държавите-членки да бъдат поддържани в тази област при положение, че те не противоречат на член 30 и последващите от Договора за ЕИО.

17. При тези обстоятелства основното становище на Комисията не може да бъде прието и е необходимо да се отговори на въпросите на националния съд, свързани с тълкуването на членове 30 и 36 от Договора.

Относно член 30 от Договора (първи въпрос)

18. С този въпрос националният съд пита на практика дали член 30 от Договора трябва да бъде тълкуван в смисъл, че прилагането от държава-членка на вноса на вино, с произход от друга държава-членка, на разпоредба, която позволява да бъде използвана бутилка с определена форма само от някои национални производители и санкционира използването на сходни бутилки от всеки друг снабдител, представлява мярка с равностоен на количествено ограничение ефект.

19. Германското правителство доказва, че спорната разпоредба от Wein-Verordnung не попада под обхвата на член 30 от Договора за ЕИО, доколкото тя:

- не представлява национална мярка, способна да окаже значително въздействие върху търговията в рамките на Общността;
- се прилага еднакво към национални и вносни продукти;
- санкционира единствено използването на традиционни бутилки Bocksbeutel и следователно обикновено не засяга вносителите, които използват подобни бутилки, ако има само малки разлики от традиционните бутилки;
- е оправдана на основание защита на потребителите и лоялна търговия, тъй като традиционната Bocksbeutel трябва да бъде разглеждана като косвено обозначение за географски произход.

20. Трябва да се напомни на първо място, че член 30 от Договора за ЕИО забранява всички мерки с ефект, равностоен на количествено ограничение в търговията между държавите-членки. За нарушение на тази забрана е достатъчно въпросните мерки да бъдат в състояние пряко или косвено, в момента или в бъдеще, да попречат на търговията между държавите-членки. Не е необходимо да имат значително влияние върху търговията в рамките на Общността.

21. На второ място следва да се отбележи, както Съдът на няколко пъти се е произнасял, че национална разпоредба относно продажбата на продукт, която се прилага еднакво за национални и вносни стоки, попада под забраната, постановена от

член 30 от Договора за ЕИО, ако на практика има предпазващи ефекти в полза на типично национални продукти и по същия признак функционира в ущърб на определени типове продукти от други държави-членки.

22. Разпоредба от типа на параграф 17 от Wein-Verordnung, като позволява да се използва бутилка с определена форма само от определени производители на местно вино, има предпазващ ефект, доколкото тя поддържа тези производители в сравнение с производители от други държави-членки, които бутилират традиционно своите вина в бутилки с идентична или много близка форма.

23. Ако производители от държавата-членка износител желаят да продават своето вино в държавата-членка, в която действа разпоредбата предмет на спора по главното дело, то те трябва да бутилират своето вино, предназначено за този определен пазар в бутилки, различни от тези, които те използват по традиция в страната по произход, както и на пазарите на другите държави-членки. Продажбата на това вино би станало по-трудно или по-скъпо, по-специално, поради допълнителните разходи, наложени от необходимостта да се бутилират тези продукти по определен начин, за да се придържат към изискванията на пазара, за който са предназначени. Освен това тези производители биха били лишени от търговското предимство, което могат да получат от използването на пазара, където въпросната разпоредба прилага бутилката, традиционно използвана в страната или района по произход.

24. По този начин става ясно, че макар такава разпоредба да се прилага еднакво към национални и вносни продукти, на практика има предпазно действие. Следователно попада под обхвата на забраната, постановена в член 30 от Договора за ЕИО.

25. На трето място, истина е, както на няколко пъти Съдът е отбелязал, че при отсъствие на изчерпателна разпоредба на Общността относно бутилирането на въпросните продукти, пречките пред свободното търговия в рамките на Общността, които се дължат на несъответствия с националните разпоредби, трябва да бъдат приети, доколкото такива разпоредби, приложими еднакво към местни и вносни продукти, могат да бъдат оправдани на основание, че е необходимо да се изпълни задължителното изискване, свързано, по-специално, със защитата на потребителите и с лоялната търговия.

26. По принцип не може да бъде отречено оправданието за приемане на разпоредби, предназначени да предпазят потребителите от объркване на вина с различно качество и произход. Тази загриженост е подходяща в случая с вина, при които традициите и особеностите играят важна роля в тази сфера. Още повече че второто съображение от преамбюла от Регламент № 355/79 посочва в това отношение, че „... целта на всяко описание и представяне следва да даде на потенциалните купувачи и обществените органи, отговорни за организирането и наблюдението на продажбата на продуктите, информация, която е достатъчно ясна и точна, за да им позволи да си съставят мнение за продукта; ... следва да се съставят правила, за да се гарантира, че тази цел е удовлетворена”, а третото съображение от преамбюла посочва, че „... следва да бъдат предприети стъпки, за да се гарантира, че предоставената информация е достатъчно пълна и че тя има предвид различните обичаи и традиции в държавите-членки и в трети страни и спазва правото на Общността”.

27. Въпреки това, когато трябва да се определи дали разпоредбата на държава-членка, за да защити косвено определяне на географски произход в интерес на потребителите, може да забрани продажбата на вносни вина в определен тип бутилка, трябва да се

отбележи, че в системата на общия пазар, защитата на потребителите и лоялната търговия относно представянето на вината трябва да се гарантира по отношение на всички страни за справедливите и традиционни практики, разгледани в различните държави-членки.

28. В това отношение доводите, предявени пред Съда, са показали, че бутилки, които имат еднаква форма с Bocksbeutel или се различават от нея само по признаци, неуловими за потребителя, по традиция се използват за продажба на вина с произход от определени области на Италия. Следователно изключителното право за използване на определен тип бутилка, осигурявано от национална разпоредба в държава-членка, не би могло да се използва като пречка за внос на вина с произход от друга държава-членка, бутилирани в бутилки с идентична или сходна форма в съответствие с лоялна и традиционна практика, съблюдавана в тази държава-членка.

29. Германското правителство твърди, че потребителите могат да бъдат заблудени, ако вина от различни райони се продават в един и същи тип бутилка. В отговор на тази позиция трябва да се отбележи все пак, че разпоредбите на законодателството на Общността относно етикетирането на вина, по-специално, членове 12 - 18 от Регламент № 355/79 относно етикетирането на качествените вина от определени райони, представлява особено подробна разпоредба, която позволява да се избегне объркването, от което са застрашени.

30. Следователно на първия въпрос трябва да се отговори, че член 30 от Договора трябва да се тълкува в смисъл, че прилагането от страна на държава-членка при внос на вина с произход от друга държава-членка, на национална разпоредба, която позволява само определени национални производители да използват бутилка с определена форма, когато използването на бутилка с тази или подобна форма съответства на лоялна и традиционна практика в държавата по произход, представлява мярка с ефект, равностоен на количествено ограничение.

Относно член 36 от Договора за ЕИО (втори въпрос)

31. По същество настоящият въпрос на националния съд е дали едно от изключенията, постановените в член 36 от Договора за ЕИО на основния принцип за свободното движение на стоките, може да оправдае прилагането на разпоредба, която позволява само една група национални производители да използват бутилка с определена форма.

32. В тази връзка германското правителство представя на първо място, че параграф 17 от Wein-Verordnung е оправдан на основание обществена политика по смисъла на член 36 от Договора за ЕИО, тъй като носи наказателни санкции.

33. В отговор на тази позиция трябва да се уточни, че една разпоредба не попада в сферата на понятието обществена политика по смисъла на член 36 от Договора само, защото носи наказателни санкции.

34. На второ място германското правителство поддържа, че представянето на вино от Franken и Badischen в „традиционната бутилка Bocksbeutel” е косвено посочване на географски произход и следователно представлява право на индустриална и търговска собственост, което принадлежи на производителите на вино от определения район, който спорната разпоредба може законно да закриля.

35. В тази връзка необходимо е само да се отбележи, без да е необходимо да се разрешават правните въпроси, повдигнати от този довод, че производителите, които по традиция използват бутилка с определена форма, не могат във всеки случай да се позовават успешно на правото на индустриалната и търговската собственост, за да възпрепятстват вноса на вина с произход от друга държава-членка, които са били бутилирани в бутилки с идентична или сходна форма в съответствие с лоялна и традиционна практики в тази държава.

36. На последно място германското правителство отбелязва, че на 4 юни 1978 г. германска асоциация, наречена „Frankenwein-Frankenland eV”, чиято цел, *inter alia*, е да защити правото за изключително използване на Bocksbeutel за бутилиране на вино от Franken, е регистрирала общ знак, който се състои от снимка на традиционна бутилка Bocksbeutel с илюстриран етикет. От този факт се прави заключението, че асоциацията е притежателят на право на индустриална и търговска собственост и че стойността на регистрирания знак би била накърнена, ако се позволи да се използва „традиционната бутилка Bocksbeutel” за вина от други райони.

37. Фактът, че асоциация на производители е регистрирала марка, която изобразява бутилка с определена форма като носи илюстриран етикет, и защитата, която подобна регистрация предвижда са все пак неуместни по отношение на въпроса дали национална разпоредба, която позволява само производители на вино от определени райони да използват бутилка със същата форма, е оправдано съгласно член 36 от Договора за ЕИО.

38. Следователно отговорът на втория въпрос на националния съд трябва да бъде, че член 36 от Договора трябва да се тълкува в смисъл че мерките с ефект, равностоен на количествени ограничения при внос, които възникват от факта, че национална разпоредба позволява бутилка за вино с определена форма да бъде използвана само от определени национални производители или търговци, не могат да бъдат оправдани на основание обществена политика, независимо дали разпоредбата носи наказателни санкции; нито могат да бъдат оправдани със защитата на индустриална и търговската собственост на основание, че такава бутилка се използва по традиция от национални производители, ако идентични или сходни бутилки се използват в друга държава-членка в съответствие с лоялна и традиционна практика за продажба на вина, произведени в тази държава.

По съдебните разноски

39. Разходите, направени от германското правителство, от италианското правителство и от Комисията на Европейските общности, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред националната юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът

като се произнася по въпросите, представени пред него от Landgericht Munchen II с Определение от 28 януари 1983 г., реши:

1) Член 30 от Договора за ЕИО трябва да се тълкува в смисъл, че прилагането от страна на държава-членка при внос на вина с произход от друга държава-членка, на разпоредба, която позволява само определени национални производители да използват бутилка с определена форма, когато използването на бутилка с тази или подобна форма съответства на лоялна и традиционна практика в държавата по произход, представлява мярка с ефект, равностоеен на количествено ограничение.

2) Член 36 от Договора за ЕИО трябва да се тълкува в смисъл, че мерките с ефект, равностоеен на количествени ограничения при внос, които възникват от факта, че национална разпоредба позволява бутилка за вино с определена форма да бъде използвана само от определени национални производители или търговци, не могат да бъдат оправдани на основание обществена политика, независимо дали разпоредбата носи наказателни санкции; нито могат да бъдат оправдани със защитата на индустриална и търговската собственост на основание, че такава бутилка се използва по традиция от национални производители, ако идентични или сходни бутилки се използват в друга държава-членка в съответствие с лоялна и традиционна практика за продажба на вина, произведени в тази държава.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 13 март 1984 година.

Подписи